

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 77/03-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť M. H. a S. H., obaja bytom K., zastúpených advokátom JUDr. J. M., K., vo veci porušenia práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 16 C 1892/98 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. a S. H. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2003 doručená sťažnosť M. H. a S. H., obaja bytom, K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. J. M., K., vo veci porušenia práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 1892/98.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 16 C 1892/98 domáhali sa sťažovatelia zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, pričom príslušnú žalobu podali na okresnom súde 26. októbra 1998. Uznesením okresného súdu sp. zn. 16 C 1892/98 zo 16. februára 1999 bolo konanie zastavené s poukazom na to, že sťažovatelia podaním zo 17. novembra 1998 vzali žalobu späť a žiadali konanie zastaviť. V skutočnosti sťažovatelia nikdy žalobu späť nevzali a o zastavenie konania nežiadali. Sťažovatelia na okresnom súde zistili, že ku zastaveniu konania došlo na základe záznamu spísaného 17. novembra 1998. Podľa záznamu mali sa sťažovatelia dostaviť na okresný súd a predniesť, že žalobu z 26. októbra 1998 berú späť a žiadajú konanie o veci zastaviť. Podľa tvrdenia sťažovateľov podpisy na zázname nie sú ich podpismi. Sťažovatelia podali z tohto dôvodu trestné oznámenie, a to najmä na preverenie pravosti podpisov na zázname. Z vykonaného grafologického skúmania vyplynulo, že nejde o podpisy sťažovateľov. Napriek tomu bola vec podozrenia z trestného činu voči súdnej tajomníčke okresného súdu odložená uznesením Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Košice I ČVS: OÚV-116/30-K1-2002 z 30. januára 2002, pričom Okresná prokuratúra Košice I (ďalej len „okresná prokuratúra“) sťažnosť proti uzneseniu zamietla. Sťažovatelia nepodali proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, lebo sa radšej obrátili na orgány činné v trestnom konaní, keďže súdom už neverili. S poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyslovujú sťažovatelia názor, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby ústavný súd neodmietol prijatie sťažnosti aj napriek nevyčerpaniu opravných prostriedkov. Takýmto dôvodom je strata dôvery sťažovateľov v súd a tiež zhoršenie zdravotného stavu sťažovateľky. Zákonná dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde je dodržaná, lebo uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. Pn 2218/00 zo 16. januára 2003, ktorým bola sťažnosť proti odloženiu veci zamietnutá, bolo sťažovateľovi odoslané až 21. januára 2003 a sťažovateľke až 21. februára 2003.

Sťažovatelia požadujú vydanie nálezu, ktorým by vo vzťahu voči okresnému súdu bolo vyslovené porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a priznané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 16 C 1892/98-6 zo 16. februára 1999 vyplýva, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bolo zastavené s poukazom na to, že sťažovatelia ako žalobcovia podaním zo 17. novembra 1998 vzali žalobu späť a žiadali konanie zastaviť.

Z uznesenia okresnej prokuratúry č. k. Pn 2218/00-67 zo 16. januára 2003 vyplýva, že sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o odložení veci bolo zamietnutá ako nedôvodná.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pokiaľ sú tieto podmienky splnené, ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodne o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. V prípade nesplnenia niektorej z podmienok rozhodne v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

V danom prípade treba zákonnú dvojmesačnú lehotu počítať odo dňa právoplatnosti uznesenia okresného súdu sp. zn. 16 C 1892/98 zo 16. februára 1999. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. apríla 1999. Sťažovatelia mali možnosť podať proti uzneseniu odvolanie, čo však neurobili. Toto pochybenie nemožno považovať za zhojené tým, že sťažovatelia podali trestné oznámenie. Následne nemožno zákonnú lehotu na podanie sťažnosti počítať odvtedy, čo bolo sťažovateľom doručené uznesenie okresnej prokuratúry, ktorým sa ukončilo trestné konanie. Predmetnú sťažnosť sťažovatelia ústavnému súdu podali až 21. marca 2003, t. j. v čase, keď už uplynula lehota stanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. K tomu je potrebné dodať, že ústavná ani zákonná úprava „novej“ sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (s účinnosťou od 1. januára 2002) ju nekvalifikuje ako individuálny prostriedok ochrany ľudských práv a základných slobôd nahradzujúcich individuálne konania o ochrane ľudských práv a základných slobôd pred ústavným súdom, ktoré boli prístupné sťažovateľom do 31. decembra 2001 (II. ÚS 29/02, II. ÚS 57/02). Sťažovatelia mali až do 31. decembra 2001 k dispozícii prostriedky individuálnej ochrany svojho základného práva pred ústavným súdom, ktoré však vo vzťahu k tomuto právu zaručenému v čl. 46 ods. 1 ústavy nevyužili bez toho, že by im v tom bránili vážne prekážky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2003